

INSPIRATIONSPUNKTER

27. juni 2013

DET TALTE ORD GÆLDER

Samråd i ERU den 17. juni 2013 - spørgsmål AO, AP og AQ efter ønske fra Frank Aaen (EL) om et eventuelt salg af Nets.

[Indledning]

Udvalget har i spørgsmål AO, AP og AQ bedt mig om at kommentere på en række forhold vedrørende konsekvenserne ved et eventuelt salg af Nets.

Lad mig først understrege, at den regulering, der i dag gælder for en række af Nets' forretningsområder stadig finder anvendelse, også selvom selskabet skulle blive solgt og dermed får nye ejere.

Nets vil således fortsat skulle leve op til de samme krav som gælder for selskabet i dag. Det drejer sig blandt andet om reguleringen af dankortet, betalingstjenestelovens regler om, at betalingskortgebyrer ikke må være urimelig, og konkurrencelovens regler.

Samtidig hæfter jeg mig ved, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen allerede har tilkendegivet, at der vil blive holdt et skarpt øje med Nets og udviklingen i priserne fremover.

Det er helt afgørende, at Nets ikke misbruger en dominerende stilling ved fx at opkræve urimelige priser eller afskærme markedet for nye aktører.

Det er vigtigt, at forbrugerne fortsat tilbydes effektive og sikre løsninger så som dankortet og betalingservice, der i Nationalbankens rapport om betalinger i Danmark også betegnes som nogle af de billigste betalingsløsninger i Danmark.

Lad mig derfor uddybe mine svar på de problemstillinger, som er rejst i den forbindelse.

[Spørgsmål AO: Hvordan vil ministeren sikre, at Dankortet, NemID, Betalingservice, E-boks og de øvrige aktiviteter under Nets ikke bliver til en pengemaskine for eksisterende eller kommende ejere af Nets]

Jeg er blevet bedt om at redegøre for, hvordan jeg vil sikre, at Nets' aktiviteter så som Dankortet, Betalingservice og NemID ikke bliver til en pengemaskine for de eventuelt kommende ejere af Nets.

[Dankortet]

Lad mig begynde med dankortet, som er langt det mest benyttede betalingskort i Danmark. Når det drejer sig om brug af dankortet i fysiske butikker, så er dankortet reguleret ved en bekendtgørelse, som fastlægger hvad Nets må opkræve fra forretningerne.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at Nets kun delvist får dækket sine omkostninger til dankortet. Frem til 2018 vil Nets derfor have et væsentligt underskud ved driften af dankortet, fordi Nets ikke vil få dækket sine omkostninger.

Der er dog netop indgået en aftale med Dansk Erhverv og Nets om butikkernes fremtidige betaling for at modtaget dankortet. Aftalen kan være med til at videreudvikle og modernisere dankortet, og med aftalen sikres det, at bankernes fortsat udsteder dankortet til forbrugerne.

På baggrund af aftalen træder en ny bekendtgørelse i kraft den 1. juli 2013, som betyder, at Nets fra 2018 og frem kan opkræve, hvad der svarer til omkostningerne forbundet med dankortet, men ikke mere end det.

Der er derfor ikke risiko for at dankortsystemet bliver til en pengemaskine, når det anvendes i almindelige butikker. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemfører omkostningsundersøgelserne og sikrer, at omkostningerne ved driften af dankortsystemet er retvisende og korrekte.

Når dankortet benyttes på internettet følger det af betalingstjenesteloven, at Nets' ikke må opkræve urimelige gebyrer. På dette område har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen for nylig truffet afgørelse og påbudt Nets at nedsætte sine dankortgebyrer til et rimeligt niveau. Denne afgørelse er netop blevet stadfæstet af Konkurrenceankenævnet.

Også her er der altså hånd i hanke med Nets, og styrelsen har samme redskab over for Nets' øvrige betalingskortgebyrer. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil således gribe ind, hvis der konstateres urimelige priser, uanset hvem der ejer Nets.

[Betalingservice]

Betalingservice og de resterende produkter er omfattet af konkurrencelovens bestemmelser. Som bekendt gennemførte Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en undersøgelse af Betalingservice i januar 2011.

Analysen konkluderede blandt andet, at Betalingservice er en effektiv betalingsform, men bekræftede, at Nets i perioden 2003-2008 har haft en voksende indtjening på Betalingservice.

Der er i perioden blevet udviklet en række tillægsydelser til Betalingservice, som virksomhederne kan vælge at tilkøbe. Indførelsen af disse tillægsydelser gør, at omsætningen er steget mere end stigningen i antallet af betalinger med Betalings-service.

Jeg kan oplyse, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens analyse ikke gav anledning til konkrete sager om overtrædelse af konkurrenceloven. Det er som bekendt ikke ulovligt at tjene penge på et produkt, men det er ulovligt at misbruge en dominerende stilling i henhold til konkurrenceloven.

Jeg har bedt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen om at følge op på undersøgelsen fra 2011 for at vurdere, om der er forhold som har ændret sig. Jeg vil på den baggrund tage stilling til, om der er behov for yderligere tiltag.

Styrelsens vil blandt andet foretage en undersøgelse af udviklingen i omkostningerne ved Betalingsservice og samtidig se nærmere på Nets' overskud på produktet. Denne analyse vil blive gennemført, uanset hvem der ejer Nets og forventes at blive offentliggjort til foråret 2014.

[NemID]

For så vidt angår NemID så har opgaven med at udvikle, implementere og drive en infrastruktur til en offentlig digital signatur været i EU-udbud. Udbuddet blev i 2008 vundet af Nets DanID, som er en del af Nets-koncernen.

Kontrakten med Nets DanID løber frem til udgangen af november 2015 med en mulighed for to gange et års forlængelse. Herefter skal kontrakten i udbud igen.

[E-boks]

Jeg kan oplyse, at E-boks er ejet af Nets og Post Danmark i fællesskab. En eventuel ny ejer af Nets vil derfor ikke kunne foretage dispositioner uden samtykke fra Post Danmark.

[Spørgsmål AP: Hvordan vil ministeren sikre de meget væsentlige samfundsinteresser, der er forbundet med den infrastruktur, som forvaltes af Nets?]

Jeg er også blevet bedt om at besvare, hvordan vi kan sikre de væsentlige samfundsinteresser, der er forbundet med den infrastruktur, som forvaltes af Nets.

Danske banker har gennem mange år arbejdet sammen om at udvikle en fælles infrastruktur for betalinger. Jeg er enig i, at der samfundsmæssigt er en række fordele ved en sådan den fælles betalingsinfrastruktur. Det øger effektiviteten og medfører en række stordriftsfordele. Det er også dokumenteret af Nationalbanken i deres rapport fra 2011 om betalinger i Danmark.

Hvis der skulle komme nye investorer i Nets, så forventer jeg derfor også, at de er bekendt med, at regeringen lægger meget stor vægt på et velfungerende marked for betalingsløsninger.

Samtidig ved jeg, at der fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens side at der vil blive holdt et vågent øje med forvaltningen af Nets' infrastruktur, og at styrelsen vil gribe ind, såfremt den finder anledning til dette.

Det vigtigste for mig er derfor, at den infrastruktur, som vi har for betalinger i Danmark, bliver forvaltet på en sund og forsvarlig måde, hvor konkurrenceloven og andre gældende regler ikke overtrædes. Dette gælder uanset om ejerne af Nets er danske banker eller andre aktører.

[Spørgsmål AQ: Vil Nationalbanken, der i forvejen har en afgørende rolle for pengeformidlingen i Danmark, ikke være en naturlig ejer af de fleste af Nets funktioner?]

Nationalbanken er i medfør af Nationalbankloven en uafhængig institution. Men jeg har forelagt spørgsmålet for Nationalbanken, der har svaret, at det ikke er en naturlig opgave for en centralbank at være ejer af Nets funktioner. Nationalbankens ansvar i forbindelse med, at pengeformidlingen sker sikkert og effektivt, varetages gennem Nationalbankens myndighedsrolle som overvåger.

Nationalbanken har samtidig oplyst, at baggrunden for, at Nationalbanken i dag har et ejerskab af Nets er, at Nationalbanken ved udgangen af juni 2003 overtog en andel af aktierne i det daværende PBS fra Danske Bank.

Frasalget af denne aktiepost var en af betingelserne for, at Konkurrencestyrelsen kunne godkende fusionen mellem Danske Bank og RealDanmark i 2001. Nationalbankens aktiekøb bidrog dels til at fusionen kunne gennemføres og dels til at sikre en fortsat åben og sikker betalingsinfrastruktur i Danmark.

Nationalbanken oplyser også, at udvikling og etablering af et nyt system vil være kompliceret og omkostningsfuldt for Nationalbanken. Fra et samfundsmæssigt synspunkt, er det således ikke sikkert at dette vil medføre billigere betalingsprodukter.

Endelig bør det fremhæves, at hvis Nationalbanken begynder at udbyde kommercielle betalingsprodukter i konkurrence med de øvrige løsninger på markedet, vil det give disse produkter en meget gunstig position i forhold til andre betalinger idet disse ikke vil kunne hamle op med Nationalbankens kapital og position på det danske marked. Dette vil kunne afskrække nye aktører i at udvikle bedre og billigere løsninger til danske forbrugere og virksomheder.

Der er derfor ikke på tale, at Nationalbanken skulle købe Nets.

[Afslutning]

Afsluttende vil jeg gerne pointere, at uanset om Nets bliver solgt eller ej, så gælder det om, at både forbrugere og virksomheder er bevidste om de priser, der er forbundet med at anvende forskellige betalingsprodukter, og er opmærksomme på at vælge dem, de finder billigst og mest effektive.

På den måde vil der være konstant pres på prisen på de produkter, som Nets udbyder, og samtidig vil Nets og andre aktører være tilskyndet til at udvikle nye og bedre løsninger til gavn for både forbrugerne og virksomhederne.

Samtidig er vi fra myndighedernes side er særlig opmærksomme på de udfordringer og problemstillinger, der gælder for Nets. Det sker blandt andet gennem den eksisterende regulering af betalingskort, herunder dankortet, ved at følge op på analysen om Betalingservice, gribe ind når der opkræves uri-

melige gebyrer, og sikre at Nets ikke misbruger en dominerende stilling på markedet.

På den måde sikrer vi, at vi fortsat vil have et effektivt og sikkert marked for betalinger i Danmark.

Tak for ordet.